

Verksamhetsberättelse för Naturskyddsföreningen i Norrköping Norrköpings Biologiska Förenings 66:e verksamhetsår 2012

Hedersordförande: Stig Hellerström

Hedersmedlemmar: Ingegerd Elfström, Rolf Gustafsson

Styrelse fram till årsstämman

Ordf. Göran Esbjörnsson

V ordf. Lotta Lanne

Kassör Jan Axelsson

Sekreterare Ingemar Hagelberg

Ledamot Roger Drage

Ledamot Björn Skalare

Suppleant Kjell-Åke Abel

Suppleant Cecilia Ambjörn

Suppleant Stefan Arrelid

Suppleant Hilka Kangas

Suppleant Gun-Britt af Wåhlberg

Fältbiologrepresentant vakant

Styrelse efter årsstämman 8 mars 2012

Ordf. Göran Esbjörnsson

V ordf. Lotta Lanne

Kassör Jan Axelsson

Sekreterare Ingemar Hagelberg

Ledamot Cecilia Ambjörn

Ledamot Stefan Arrelid

Ledamot David Bergström

Suppleant Kjell-Åke Abel

Suppleant Marika Sjödin

Suppleant Åsa Carlson

Fältbiologrepresentant vakant

Den 31 dec. 2012 hade föreningen 2495 medlemmar, en minskning med 7 medlemmar från föregående år. Antalet familjemedlemmar var 978 stycken vid årsskiftet.

Styrelsen har sammanträtt 10 gånger.

Föreningsfunktionärer (sammankallande understruken)

Revisorer: Ingrid Borgstedt, Nils Pettersson, suppleant Krister Hagsten

Valberedning: Eva Gustavsson, Majlis Alm

Webbmaster: Kjerstin Löfgren

Årets **hedersdiplom** tilldelades *Majlis Alm* för arbete i Naturariumgruppen, styrelse- och förtroendeuppdrag.

Ove Arfwedsson för musikunderhållning vid slätter och andra föreningsaktiviteter.

Ingrid Borgstedt för långvarigt revisionsarbete.

Carl Otto Mattson för röjningar i hagmarker och guidningar.

Claes-Göran Nilsson för långvarigt arbete i svampklubben Boletus.

Björn Skalare för guidningar på Vikbolandet.

Tommy Tyrberg för skrifter om Lundborgska fågelsamlingen och Glans kalkbrott.

Yttranden

En skrivelse insänd till Länsstyrelsen om byggnation på fastigheten Marmorbrottet 1:9.

Synpunkter på utställningsversionen, detaljplan för fastigheten Marmorbrottet 1:9 har sänts till Fysisk planering.

Insändare om byggplaner att bygga väg mellan Lindö och Marby publicerades i NT och Folkbladet.

Synpunkter vidarebefordrade till landskapsingenjören Johan Lewander angående avverkning vid Gamla Övägen-Söderleden.

Skrivelse insänd om kommunens avfallsföreskrifter.

En skrivelse har sänts in om detaljplanen för Kneippen Syd.

Synpunkter har skickats in den 5 maj till kommunen om planer för Svärtinge Centrum.

Skrivelse har sänts till Tekniska kontorets chef Leif Lindberg angående biologiskt mångfaldsprojekt, som föreningen är engagerad i.

Brev till kommunfullmäktiges ordförande Li Teske m.fl. om bebyggelse i Strömparken kvarteret Torget 5.

Brev till Eon med synpunkter på fågelolyckor utmed kraftledningarna till Djurön.

Fråga ställd till stadsarkitekten Dag Johansson om artikel i NT.

Remissvar avsänt om utvidgning av Glotterns naturreservat till Glottern Syd..

En skrivelse är insänd till Martin Heidesjö handläggande arkitekt för Gäddan 1 i Kneippen utmed Motala ström.

Överklagan om byggnation i Strömparken insänd 12 juli till Fysisk planering och Länsstyrelsen.

Skrivelsen har också sänts till Folkbladet och NT för kännedom. NT gjorde en artikel med en sammanställning av överklagandena.

Yttrande om vindkraftverket vid Stensö – Mauritsberg har sänts in 26 augusti.

Kompletterande yttrande beträffande ovanstående vindkraftverk skickades 30 augusti.

Remissvar inskickat om vindkraftpark på Östkinds häradsallmännings marker söder om Fjällmossen.

Remissvar inskickat till Fysisk planering om byggnation i Smedby vid fotbollsplanen.

Yttrande om byggnation vid Torsviken, ett område i Krokek vid f.d. Kolmårdssanatoriet och Torsjön, insänt.

En skrivelse om byggnation vid Marmorbruket, Marmorbrottet 1:9 insänd.

Övrigt arbete

- Föreningsmedlemmar har deltagit vid kommunens SPIRA-möten, som handlar om olika miljöfrågor.
- En stor mängd natur- och miljöfrågor avhandlades via ordförandens telefon och dator.
- Flera föreningsmedlemmar deltog vid den festliga invigningen av Hinnerstorps naturreservat på Vikbolandet den 19 juni med länsstyrelsen som arrangör. Invigningstalare var bl.a. landshövdingen Elisabeth Nilsson och Stefan Arrelid.
- Flera aktiviteter har uppmärksammats i press, bl.a. ett reportage i Folkbladet från vår slätter, radio och television där vi agerat eller uttalat oss om bland annat strandskyddet.
- Naturgruppen har haft två träffar med kommunens ekologer.
- Ett par strandstädningsresor i maj och september anordnades av Cecilia Ambjörn till naturreservatet Esterön med ett 10-tal deltagare.
- Kjerstin Löfgren, Torbjörn Bäck och Jan-Evert Johansson våra hemsideredaktörer uppdaterar med avgivna skrivelser och medlemmars bilder och texter, lägger layout och redigerar uppgifterna på hemsidan www.naturskyddsforeningen.se/norrkoping.
- Föreningen fortsätter att låna ut ägg från den Lundborgska samlingen på Naturariet till en utställning *Livet under ytan* arrangerad av kommunekologerna ute på Badholmarna i Arkösund.
- Naturarium har fått ett tillskott på ca 60-talet fåglar och en del småäggdjur från Djäkneparksskolan.
- Jan Axelsson och Mirjam Idestrom har fortsatt att röja och förbättra möjligheterna för backsipporna, så att beståndet ska öka vid Smedby gamla tomt.
- Stefan Arrelid har kontaktat ansvarig för röjningen av kalkkärret på Kungsängens flygplats.
- Lotta Lanne deltog under Kulturnatten med tält och information i Strömparken tillsammans med "Rädda Strömparken"-entusiaster.
- Styrelsen hade ett möte med kommunalrådet och ordföranden i Stadsplaneringsnämnden Bengt Cete under november på Naturariet.
- Flera har deltagit i möten som Miljörörelsens samverkansgrupp/Omställning Norrköping anordnat.
- Vi deltog vid en exkursion till Fjällmossen den 11 december för att bese ett pågående EU-projekt där man ska restaurera delar av myrmarken. Arrangör var länsstyrelsen i Östergötland med flera inbjudna intressenter.

Botanikgruppen

Gruppen har under året fortsatt genomgången av det stora herbarium vi fick från f.d. Folkskoleseminariet i Linköping. En del för vårt herbarium viktiga tillskott har vi hittat.

I samband med den nya inventeringen av Östergötlands flora hölls en träff för inventerare i januari månad på Naturariet. Drygt tjugo personer deltog. Man fick då bl.a. hjälp med bestämning av växter i svåra och kritiska släkten.

Naturarium har visats på sportlovsöppet, öppet hus två dagar under höstlovet i oktober (s:a 55 besökare) och ett flertal beställda visningar för skolor, kommuntjänstemän m.fl. De tre dagarna under sportlovet i februari blev mycket välbesökta, inklusive funktionärerna blev det 188 besökare som besåg samlingarna. Entomologiska gruppen och naturariegruppen med Rolf Gustafsson i spetsen har arbetat flitigt med att bl.a. förbättra förvaringen av kommunens biologiska samlingar, framförallt fågelsamlingen, äggsamlingen, insekts- och fjärilssamlingen med extra belysningar. Anslagstavlan vid grinden har förbättrats med en skyddande plexiglasskiva.

Programgruppen - styrelsen har utarbetat två innehållsrika program, som sänts ut till medlemmarna och lagts ut på föreningens hemsida.

Distributionsgruppen har som vanligt skött etiketteringen av programmen och sört för leveransen till Postterminalen.

Ängsgruppen har genomfört sitt 21:a arbetsår på Nybyggeängen med 11 arbetskvällar-dagar då röjning av ljun, fagning och avverkning av träd och torra enbuskar stått på agendan. Valborgsmäsofirandet med ett behagligt väder lockade hela 53 deltagare, förslätter med slätterbalk genomfördes och likaså slätterdagen, som besöktes av 24

deltagare och 4 åskådare samt en del oplanerade arbetsdagar ingick. Årets potatissättning på Nybygget blev lyckad, men potatislandet fick besök av vildsvin för första gången.

Arbetsåret avslutades traditionsenligt med knytkalas hemma hos Eva och Åke Gustavsson i Fogelvik vid Nedre Glottern.

En stor dramatisk förändring har under våren skett i och med Holmen Skogs omfattande slutavverkning alldeles i anslutning till Nybyggeängen.

Naturgruppen har sedan många år haft och har regelbundna träffar med kommunekologerna. Oftast två per år och en utflykt till ett intressant område. Utflykten i år gick till ett blivande naturreservat, som kommer att utöka Nedre Glotternreservatet. Innemötet genomfördes i mars på Kultur- och Fritidskontoret med en diger lista på agendan såsom dammarna vid Borgs kyrka, utsläppet i Pjältån vid fettåtervinningen, nya naturreservat, strandängsbete vid Trollskär på Malmölandet, linjetaxering av tjäder m.m.

Handla miljövänligtgruppen

Under året har gruppen varit engagerade i Earth Hour som ägde rum lördagen 31/3. Ett samarbete med andra miljöorganisationer kring temat, har gjort att en mängd aktiviteter ägde rum under lördagen. Två av medlemmarna var på stadsbiblioteket med en egen utställning om energi. Tyvärr var inte besöksantalet så högt.

Den årliga revisionen av Willys butiker har genomförts där bra miljövalskriterierna ska uppfyllas.

Gruppen har också köpt in och läst boken "Matens pris" skriven av Malin Olofsson och Daniel Öhman. Boken handlar om matindustrin och dess konsekvenser, men tar även upp alternativa vägar till en sund matproduktion.

Inför höstens tema för miljövänliga veckan som var fisk fick vi i uppdrag av Riks att göra en undersökning gällande utbudet av djuphavsfiskar i färskfiskdiskarna under maj. Resultatet visade att flera av butikerna hade rödlistad fisk i sitt sortiment, något som är beklagligt.

Under året har vi kontinuerligt jobbat med vår hemsida för att uppdatera den och göra den mer informativ.

En lördag i maj (26/5) var det vårmarknad på Färgaregården. Där deltog gruppen med försäljning och information som gynnar biologisk mångfald.

Upptaktsträff inför HMV-veckan ägde rum i Norrköping 2/9 med inbjudna Östgötakretsar. Gun Rudqvist från riks informerade om årets tema som var djuphavsfisk.

Under miljövänliga veckan hade vi en utställning på biblioteket om årets tema. Vi besökte även två butiker, som hade rödlistade fiskarter varav den ena butiken tog bort de hotade fiskarna ur sitt sortiment.

En utflykt till Ycke naturskog ägde rum 9/9 som anordnades av en medlem i gruppen.

Gruppen gjorde en egen utflykt till Vikbolandets strutsfarm i oktober.

Året avslutades med Rättvis Julmarknad på Arbetets museum där försäljning och information om föreningen ingick.

Skogsgruppen

I början av året drogs projektet "Frihuggning av ekar" igång. Efter en ganska lång process ser det ut som vi kan börja frihuggningen i början av 2013.

Gruppen arrangerade en utflykt till Kättsätterskogen i maj och en mycket intressant utflykt till Ycke Urskog där vi guidades av Karl-Olof Bergman, biolog vid Linköpings universitet. En uppföljning av utflykten, där vi bl.a. diskuterade urskog/naturskog och repeterade en del av de signalarter vi såg i Ycke, hölls efter ett par veckor.

Vi har även besökt ett blivande naturreservat vid Glotternskogen för att titta på och lära oss mer om lavar, mossor och tickor.

Tre medlemmar i skogsgruppen deltog i informationsmötet om Ågelsjöreservatet som hölls i Hults bruk den 26/11.

Gruppen har engagerat sig i den nya skogsgruppen, som bildats för hela Östergötland.

Genom tillsyn av kommunens tätortsnära vandringsleder har gruppen samlat in pengar till naturvårdsändamål.

Sånggruppen har gjort uppskattade framträdanden vid årsstämman, medarbetarutflykten i maj i hållande regn och luciakaffet.

Trafikgruppen

Trafikgruppen följer utvecklingen inom trafik och miljö för att påverka omställningen till hållbara transporter. De har följt överflyttningen av ansvaret för kollektivtrafiken till landstinget och protesterat mot att Östgötatrafiken slutat med tryckta tidtabeller. De har arbetat med cykelplanen för Norrköping. Några politiker i Tekniska nämnden vill få igång satsning på cykelvägar, men kommunens cykelplan behöver förbättras för att satsningarna ska bli bra. Trafikgruppen har också hjälpt Naturskyddsföreningen Östergötland med trafikfrågorna på länsnivå. Exempelvis hastighetsändring på vägen Norrköping-Västra Husby, cykelväg Motala-Omberg och Länsstyrelsens klimatstrategi och miljömål.

Ytterögruppen

År 2012 var ett år då det bara flöt på utan några stora reparationer, bara lite vanligt underhåll på stugor, dass och bryggan. Bryggan hade gått rätt hårt åt under vintern. Fastspikning av stående bräddor på bryggkistan var tvunget att

göras eftersom några hade lossnat och drivit iväg. Den nya spisen står i köket och väntar på att bli monterad. Det kommer att bli fint med en ny spis till våra gäster 2013.

Boletus svampgruppen

En summering av höstens aktiviteter visar på att gruppen träffats vid 9 tillfällen med 3 exkursioner och 6 träffar i lokalen på Naturarium. Till detta ska läggas deras medverkan vid Naturskyddsföreningens svamputflykt på Svampens Dag första söndagen i september. Gruppens svamputställning vid Skördefesten på Färgargården lördagen den 15 september rönt som vanligt också ett stort intresse bland besökarna. Svamptillgången under höstsäsongen var mycket god och i medeltal 75 arter per träff har svampgruppen med gemensamma krafter fått ihop. Tjugo deltagare har mer eller mindre frekvent varit med vid samlingarna.

Kurser och konferenser

- Fågelkurs har arrangerats av Jan Roos.
- Göran Esbjörnsson deltog 21/4 i Naturskyddsföreningen i Östergötlands ordförandeträff, som hölls i Mjölby.
- Marika Sjödin deltog på länsstämman som genomfördes på Omberg vid Stocklycke.
- Lotta Lanne utbildade några deltagare från föreningen "Bevara Åbyskogen" i hur man går till väga för att rädda och bevara värdefull skog och mark från exploatering.
- Cecilia Ambjörn deltog i november på höstkonferensen Om framtiden anordnad av Naturskyddsföreningen på riks i Stockholm.

Programutbudet

Nedan följer ett urval av årets programaktiviteter.

Året började med en vintervandring från Brostugans ortagård vid Femöresbron intill Motala ström under ledning av Rolf Gustafsson. Vandringen gick bland annat till Folkparken och åter till den vedeldade Brostugan.

En fröbytarkväll genomfördes på Naturarium som ett samarrangemang FOBO-Naturskyddsföreningen.

Kretsstämman avhandlades sedvanligt i början på mars och avslutades med Ingmar Skogars fantastiska bilder från "Nya Zeeland, Sveriges motpol".

En utflykt under ledning av Björn Skalare och Rune Hellström till Vikbolandet och Dalmyrasjön med närbelägna gruvhål rönt stort intresse. Flottfärd över ett sund ingick likaså fågelskådning från fågeltornet vid Gårdsjön.

En utflykt till Vrinnevi våtmark genomfördes i samarbete med kommunen i mitten på april.

De "nyröjda" enbuskmarkerna kring fågeltornet i Svensksundviken besöktes i maj under Naturvänliga veckan.

"Ekens hemlighet" en vandring i en av Ingelstas ekbackar lockade över 50 deltagare. Exkursionen arrangerades av SPIRA och leddes på ett mycket inspirerande och pedagogiskt sätt av kommunekologen Eva Siljeholm.

Loppmarknad på Naturarium genomfördes för första gången.

En kylslagen, men upplevelserik utflykt till Motala med vandring utmed Vätterns strand vid Västankvik Medevi genomfördes under ledning av biologen Rolf Wedding den 3 juni.

Naturnatten 5 juni med framförallt fågelskådning upplevdes traditionsenligt, men tiden hade utökats från klockan 21 till 07 på grund av den unika Venuspassagen i soluppgången, som studerades tillsammans med Norrköpings astronomiska klubb vid Kungsängens flygplats på "Slakthusvägen".

En uppskattad exkursion till Ycke urskog i Ulrika socken en av de finaste i Östergötland leddes av biologen Karl-Olof Bergman den 9 september.

Röjningen i Glans kalkbrott leddes traditionsenligt av Rolf Gustafsson i oktober med tretton deltagare.

Ingemar Lind återkom den 24 oktober på sin höstliga turnering med ett program om I myskoxens rike. En mycket uppskattad bildvisning som besöktes av 62 medlemmar.

Innesäsongen i IOGT-lokalen avslutades med medlemmarnas egna bilder.

Luciasånger på Naturarium med glögg, lussebulle och pepparkakor under gemytliga former har blivit en tradition, som i år lockade 43 medlemmar.

Ekonomi

Föreningens ekonomi har stärkts under året och alla delar i ekonomin har förbättrats. Bäst resultat visar Reservatsfonden. Där har tillsynen av vandringsleder gett ett tillskott på 19 010 kr, inventeringsuppdrag 2 725 kr och räntor 1690 kr.

Även Naturvårdsfonden har fått ett bra tillskott under året. Tillsynen av vandringsleder har gett 3 579 kr och avkastningen på fondens tillgångar 9 888 kr. Totalt 13 467 kr.

Det ekonomiska överskottet för Ytterö blev ca 4 300 kr.

Föreningens större inkomstposter under året har varit: medlemsavgifter 33 980 kr, arvoden 13 465 kr och bidrag från kommunen 13 000 kr.

De största utgiftsposterna har varit: program 22 947 kr, möten 14 897 kr och Ängen 6 939 kr.

Slutord

Vi arbetar oförtrutet vidare för vår natur genom att lära om den, njuta av den och agera mot olika hot. Medlemsantalet är fortsatt högt och ett stort arbete läggs ned av alla arbetsgrupper. De stödjande medlemmarna gör också ett värdefullt arbete där man bor och verkar. Styrelsen tackar alla arbetsgrupper och stödjande medlemmar. Vi vill också tacka för stöd och samarbete med Naturskyddsföreningen Östergötland, Norrköpings kommun, Länsstyrelsen, Studieförbundet, Boletus, FiNk, FOBO Föreningen Organisk Biologisk Odling, Friluftsförbundet, Himmelstalundsgymnasiet, Godtemplargården, kommunekologerna Eva Siljeholm, Kaj Almqvist och Jonas Edlund, Ekoturen, Frisksportarna, Naturskyddsföreningen Sörmland, Miljöförbundet Jordens Vänner, Norrköpings astronomiska klubb, Holmen och alla andra som hjälpt oss i vårt arbete.

Norrköping i februari 2013

Kjell-Åke Abel

Cecilia Ambjörn

Stefan Arrelid

Jan Axelsson

David Bergström

Åsa Carlson

Göran Esbjörnsson

Ingemar Hagelberg

Lotta Lanne

Marika Sjödin